

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

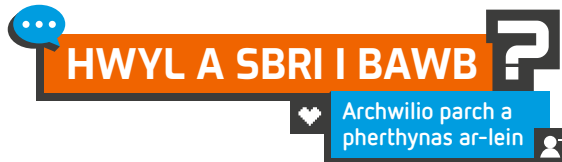

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Sut mae defnyddio'r pecyn Dewislen Gweithgareddau

Mae'r holl adnoddau dysgu yn seiliedig ar stori 'Digi-hwyaden a'r Castell Hud' sydd ar gael yn: childnet.com/digiduck-magic (Saesneg yn unig)

Archwilio parch a pherthynas ar-lein

Nodyn i addysgwyr: I helpu wrth ddewis gweithgareddau, rydym wedi darparu canlyniadau i ddysgwyr lle bo'n berthnasol. Defnyddiwyd y fframwaith am ddim, anstatudol Education for a Connected World a gellid hefyd eu mapio yn erbyn cwricwlwm neu raglenni astudio sy'n adlewyrchu eich cyd-destun. I gael rhagor o adnoddau diogelwch ar-lein rhad ac am ddim sydd wedi'u mapio i'r fframwaith, ewch i: projectevolve.co.uk (Saesneg yn unig)

Gwahoddir addysgwyr i ddewis a dethol o blith y gweithgareddau a argymhellir fel sy'n fwyaf addas ar gyfer anghenion a gallu eu dysgwyr.

Dyma sut mae pob gweithgaredd wedi'i gyflwyno:

Cyfarwyddiadau i addysgwyr

Cymorth gweledol i ddysgwyr (os y'i darperir)

Adnoddau y gellir eu hargraffu (os y'u darperir)

Bwriadu cyflwyno gwers gyfan?

Ar gyfer dysgwyr 3-5 oed byddem yn argymhell:

- Darllen Digi-hwyaden a'r Castell Hud
- Cwblhau Gweithgaredd 10, 'Mewngofnodi i'r Castell Hud'
- Cwblhau Gweithgaredd 3 'Pwy sy'n eich helpu chi?'

Ar gyfer dysgwyr 5-7 oed byddem yn argymhell:

- Darllen Digi-hwyaden a'r Castell Hud a rhoi cynnig ar Weithgaredd 7 'Cefnogwyr Emoji'
- Cwblhau Gweithgaredd 9 '1 Neges Newydd'
- Cwblhau Gweithgaredd 3 'Pwy sy'n eich helpu chi?'

Trosolwg o'r gweithgareddau

	Enw'r gweithgaredd	Disgrifiad o'r gweithgaredd	Maint y grŵp	Amser sydd ei angen
1	Rhannu'r neges	Ymunwch â'r ymgyrch genedlaethol i godi ymwybyddiaeth o Ddiwrnod Defnyddio'r Rhyngrwyd yn Fwy Diogel 2022 ymysg rhieni a gofalwyr ac aelodau eraill y gymuned.	Unrhyw faint	Faint bynnag sydd gennych chi
2	Creu cymeriad	Crëwch fwgwd cymeriad a chyflwyno cyngor ar ddiogelwch ar-lein i gamera.	Unigol	10 munud
3	"Pwy sy'n eich helpu chi?"	Mae Y_Dylluan_Ddoeth a Y_Dylluan_Graff eisiau gwybod at bwy fydddech chi'n troi i gael help, petai rhywbeth yn eich poeni ar-lein.	Unigol	10 munud
4	Trefnu Gwybodaeth Bersonol	Penderfynu pa wybodaeth ddylai ac na ddylai gael ei rhannu ar-lein. Gallai hwn fod yn weithgaredd ysgrifenedig neu ymarferol.	Mewn Parau	15 munud
5	Cylchoedd perthynas	Dewiswch pa gylch ar y targed y bydd pob person yn mynd i mewn iddo, er mwyn dangos yr amrywiaeth o berthnasoedd sydd gennych yn eich bywyd. Pa wybodaeth fydddech yn gyfforddus yn ei rhannu ar bob lefel?	Unigol / neu bawb	15 munud
6	Cardiau emoji	Defnyddiwch yr emojis er mwyn penderfynu sut bydd y cymeriadau yn teimlo drwy gydol y stori. Yna defnyddiwch y sefyllfa ychwanegol er mwyn meddwl am sut fyddai'r dysgwyr yn teimlo, ac yn ymateb, i bob sefyllfa.	Mewn Parau	15-20 munud
7	Swyn 'Rhyngrwyd fwy caredig'	Crëwch swyn er mwyn helpu i wneud y rhyngrwyd yn lle fwy caredig a hapus! Gallai hwn fod yn weithgaredd ysgrifenedig neu ymarferol.	Pawb	20 munud i bob gweithgaredd
8	Dan bwysau	Mae Digi-hwyaden wedi derbyn negeseuon gan Dot_Dafad a Bili.buwch, ac mae angen ymateb. Rhowch Digi-hwyaden yn y gadair boeth a'i helpu i benderfynu beth i'w wneud!	Pawb, yna parau	20 munud
9	1 Neges Newydd	Penderfynwch fel dosbarth sut mae ymateb i'r neges y mae Digi-hwyaden yn ei derbyn. Ar ôl trafod y cwestiynau, bydd y dysgwyr yn llunio neges garedig i'w hanfon at Digi-hwyaden yn lle.	Pawb, yna yn unigol	20 munud
10	Mewngofnodi i'r Castell Hud	Crëwch afatar, enw defnyddiwr a chyfrinair ar gyfer y Castell Hud. Darperir gwahanol dempledi.	Unigol	20 munud
11	Lefel bonws!	Dyluniwch lefel newydd ar gyfer y Castell Hud, a dewis tair rheol y mae'n rhaid i chwaraewyr eu dilyn, er mwyn sicrhau bod pawb yn cael profiad cadarnhaol ar-lein.	Parau / pawb	30 munud
12	Digi-hwyaden.... rhewi!	Yn y gweithgaredd chwarae rôl hwn, rydych yn defnyddio eich hudlath i rewi amser, er mwyn helpu Digi-hwyaden i wneud y dewisiadau gorau ar-lein!	4	30 munud

Maint y grŵp: Unrhyw faint

Amser: Faint bynnag sydd gennych chi

Adnoddau: ■ Templed cyfryngau cymdeithasol UKSIC

Rhannu'r Neges

Ewch ati i gynnwys pawb yn Niwrnod Defnyddio'r Rhyngrwyd yn Fwy Diogel drwy estyn allan at rieni/gofalwyr neu aelodau eraill o'r gymuned. Gallech chi ddefnyddio rhai o'r gweithgareddau eraill yn y pecyn hwn a gofyn i ddysgwyr eu cwblhau adref, neu ofyn i ddysgwyr feddwl am ffordd o gynnwys plant eraill, staff, rhieni a gofalwyr, llywodraethwyr neu'r gymuned ehangach. Efallai y byddant yn dymuno creu posteri, anfon gwybodaeth gartref mewn cylchlythrau, neu drefnu digwyddiad.

Hefyd gallwch gymryd rhan yn yr ymgyrch cyfryngau cymdeithasol ar gyfer Diwrnod Defnyddio'r Rhyngrwyd yn Fwy Diogel. Postiwch luniau a rhannwch yr hyn rydych chi'n ei wneud, gan ychwanegu eich llais at yr ymgyrch gyfryngau cymdeithasol fyd-eang fwyaf ynghylch defnydd diogel a chadarnhaol o dechnoleg. Cofiwch ddefnyddio **#SaferInternetDay #playyourpart @UK_SIC**

Ewch i saferinternetday.org.uk (Saesneg yn unig) am ragor o wybodaeth ynghylch gweithgareddau eraill yn y cyfryngau cymdeithasol y gallwch chi gymryd rhan ynddyn nhw.

Mae'n bosib y bydd cyfrif UK Safer Internet Centre yn ail-drydar unrhyw luniau sy'n cael eu rhannu ar gyfryngau cymdeithasol gan ddefnyddio'r hashnod uchod. Mae'n ffordd wych o rannu neges eich ysgol/sefydliad â chynulleidfia eang. Dim ond lluniau sy'n cael eu hanfon o gyfrifon swyddogol ysgolion/sefydliadau fydd yn cael eu rhannu.

Pwysig:

Gwnewch yn siŵr bod gennych chi'r caniatâd cyfryngau cymdeithasol priodol gan rieni a gofalwyr ar gyfer unrhyw blant sy'n ymddangos mewn ffotograffau. Beth am fanteisio ar y cyfle hwn i ddangos yr arferion gorau i ddysgwyr drwy ofyn am eu caniatâd hwythau hefyd?

Maint y grŵp: Unigol

Amser: 10 munud

Adnoddau:

- Templedi mwgwd Digi-hwyaden, Y_Dylluan_Ddoeth a Y_Dylluan_Graff
- Gwisgoedd ffansi
- Camera fideo

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf enwi rheolau sydd yn ein helpu i gadw'n ddiogel ac iach yn y cartref a thu hwnt wrth ddefnyddio technoleg. Gallaf roi rhai enghreifftiau syml o'r rheolau hyn. (Maes iechyd, lles a ffordd o fyw)

Creu cymeriad

Gwahoddwch y dysgwyr i greu mwgwd ar gyfer naill ai Digi-hwyaden, Y_Dylluan_Ddoeth, neu Y_Dylluan_Graff. Gellid hefyd dod â gwisgoedd o'r cartref. Yna gofynnwch i'r dysgwyr roi un darn o gyngor ynghylch diogelwch ar-lein maent wedi ei ddysgu o'r stori, i gamera. E.e. "Gofynnwch am help bob amser os bydd rhywbeth yn neidio ar y sgrin", "Gofynnwch am ganiatâd bob amser cyn llwytho unrhyw beth newydd i lawr," neu "cadwch gyfrineiriau yn ddiogel a pheidiwch â'u rhannu gyda ffrindiau."

Er mwyn ymestyn y gweithgaredd hwn

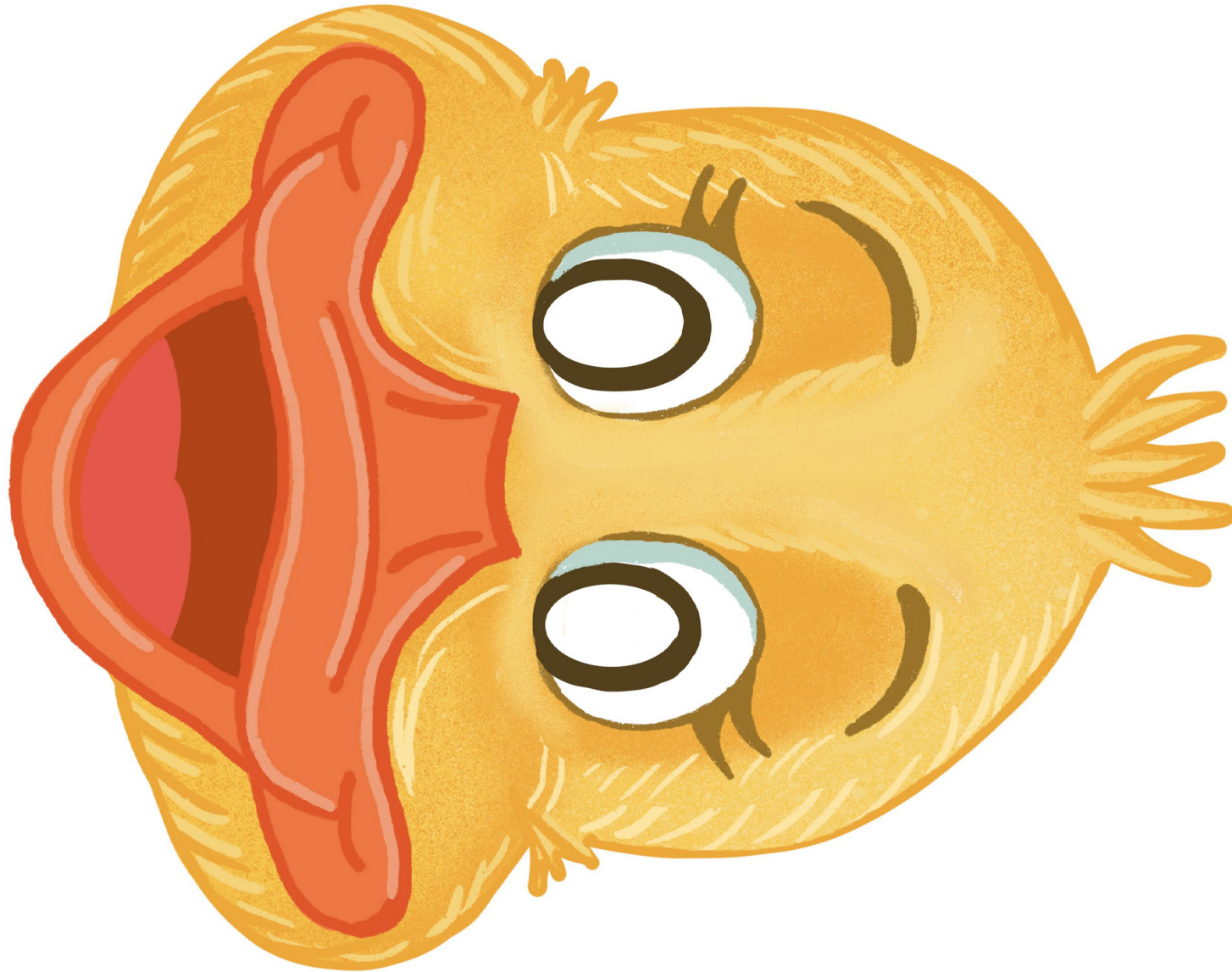
gallai'r cyngor a roddir hefyd fod yn gysylltiedig ag elfen 'parch a pherthynas' y thema eleni, h.y. Ymddygiad ar-lein wrth gyfathrebu â phobl eraill.

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Mwgwd Digi-hwyaden y gellir ei argraffu

Mwgwd Y_Dylluan_Ddoeth y gellir ei argraffu

Mwgwd Y_Dylluan_Graff y gellir ei argraffu

Maint y grŵp: Unigol

Amser: 10 munud

Adnoddau:

- “Pwy sy’n eich helpu chi?” Ffrâm (Dewisol)

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Os bydd rhywbeth yn digwydd sydd yn gwneud i mi deimlo’n drist, pryderus, anghyfforddus neu’n ofnus, gallaf roi enghreifftiau o pryd a sut mae siarad ag oedolyn y gallaf ymddiried ynddo a sut y gallent helpu.

“Pwy sy’n eich helpu chi?”

Hoffai Y_Dylluan_Ddoeth a Y_Dylluan_Graff wybod at bwy fyddai eich dysgwyr yn troi atynt petaent angen help gydag unrhyw beth ar-lein. Bydd y dysgwyr yn gwneud llun o oedolion y gallan nhw ymddiried ynddynt – naill ai â llaw neu ddefnyddio rhaglen TGCh. Er mwyn ymestyn y gweithgaredd hwn, gofynnwch i’ch dysgwyr ysgrifennu brawddeg yn egluro beth allai pob oedolyn ei wneud i helpu.

**Er mwyn ymestyn y
gweithgaredd hwn**

gofynnwch i’ch dysgwyr
ysgrifennu brawddeg yn
egluro beth allai pob oedolyn
ei wneud i helpu.

“Pwy sy’n eich helpu chi?” Ffrâm

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Maint y grŵp: Mewn Parau

Amser: 15 munud

Adnoddau:

- Taflen 'Darnau o wybodaeth' i bob pâr
- Siswrn
- Taflen 'Ar-lein neu all-lein' i bob pâr
- Glud

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf enwi rhai enghreifftiau o fy ngwybodaeth bersonol.
- Gallaf ddisgrifio pwy y gallaf ymddiried ynddynt i rannu'r wybodaeth hon gyda nhw; gallaf egluro pam y gellir ymddiried ynddynt.
- Gallaf egluro pam ei bod bob amser yn bwysig gofyn i oedolyn dibynadwy cyn rhannu unrhyw wybodaeth bersonol ar-lein, sy'n perthyn i mi ac i bobl eraill.
- Gallaf egluro a rhoi enghreifftiau o beth yw ystyr 'preifat' a 'chadw pethau'n breifat'.

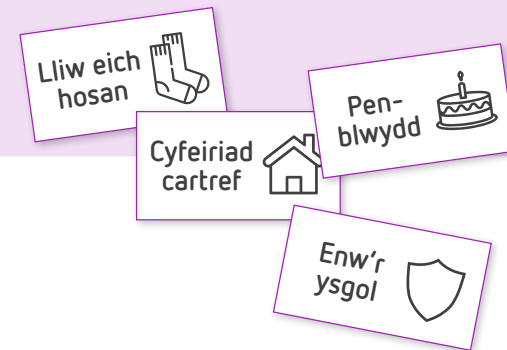

Trefnu Gwybodaeth Bersonol

Yn y gweithgaredd hwn, mae dysgwyr yn rhannu gwybodaeth i ddau grŵp:

- A) Gwybodaeth bersonol y dylid ei chadw'n breifat ac all-lein.**
- B) Gwybodaeth sydd yn ddiogel i'w rhannu ar-lein.**

Byddai modd gosod hwn fel gweithgaredd trefnu ymarferol hefyd. E.e. Atodi pob darn o wybodaeth fel label ar fag ffa a gofyn i'r dysgwyr eu taflu i'r cylchoedd cywir. Neu ddarllen y darn o wybodaeth yn uchel a gofyn i'r dysgwyr symud i ochr gywir yr ystafell – a ddynodir gan y 'Poster A/B Ar-lein neu All-lein?' (darparwyd). All eich dysgwyr ychwanegu unrhyw enghreifftiau eraill o'r ddau grŵp?

Darnau Gwybodaeth

Llun o'ch
bwyd

Pen-
blwydd

Enw
llawn

Enwau
anifeiliaid
anwes

Cerddoriaeth
rydych yn
gwrando arni

Cyfeiriad
e-bost

Enw'r
ysgol

Enw
defnyddiwr /
llysenw

Tywydd
heddiw

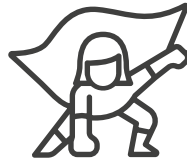
Rhif
ffôn

Lliw eich
hosan

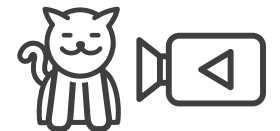
Hoff
arwr

Cyfeiriad
cartref

Fideo
o'ch cath

Ble ydych ar
hyn o bryd

Enwau
ffrindiau

Cyfrineiriau

Faint o'r
gloch
yw hi

Ar-lein neu all-lein?

Cadw'n breifat ac all-lein

Diogel i'w rhannu ar-lein

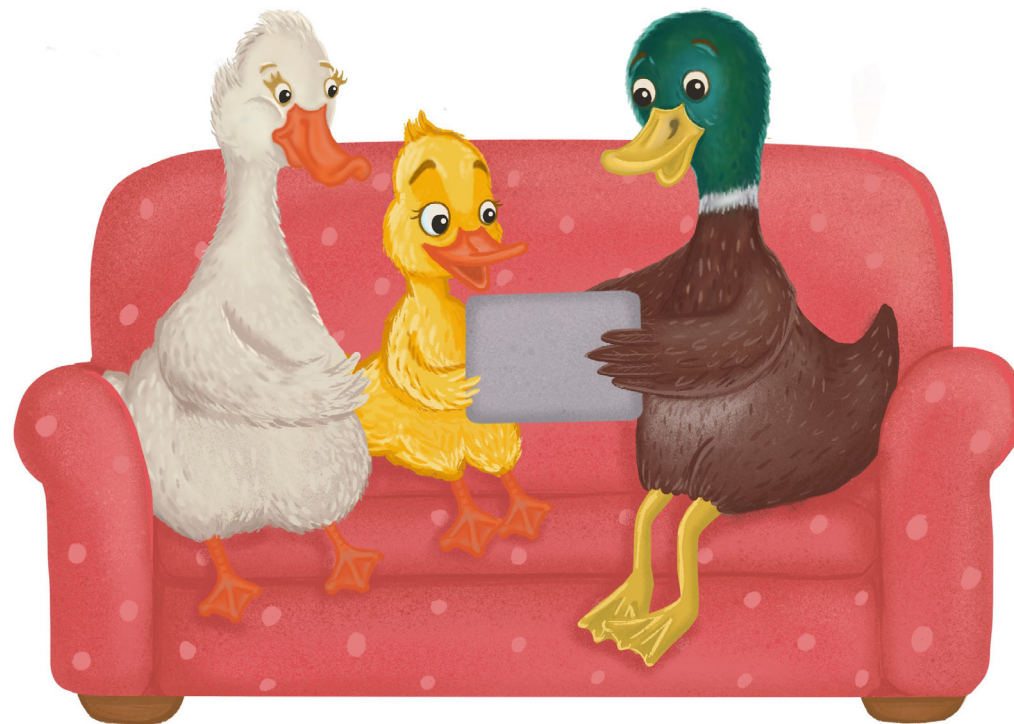

Cadw'n breifat ac all-lein

Diogel i'w
rhannu
ar-lein

Maint y grŵp: Unigol, neu ddosbarth cyfan

Amser: 15 munud

Adnoddau:

- Taflen Darged
- Cardiau Pobl

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf ddisgrifio pwy y gallaf ymddiried ynddynt i rannu'r wybodaeth bersonol hon gyda nhw; gallaf egluro pam y gellir ymddiried ynddynt.

Cylchoedd perthynas

Mae hwn yn gyfle i feddwl am y gwahanol berthnasoedd sydd gan blant yn eu bywydau, a'r lefel o ymddiriedaeth allai berthyn i bob perthynas.

Gofynnwch i'r dysgwyr roi eu hunain yng nghanol y targed, yna gosod pob un o'r bobl yn y cylchoedd sydd yn adlewyrchu orau i ba raddau maent yn teimlo eu bod yn eu hadnabod. Gallent ysgrifennu enwau'r bobl yn y cylchoedd, neu dorri a gludo o'r daflen a ddarperir. Hefyd, darparwyd cardiau gwag ar gyfer awgrymiadau y dysgwyr eu hunain.

Neu, gellid creu'r cylchoedd yn gorfforol pan fo un dysgwr yn sefyll yng nghanol yr ystafell – i gynrychioli plentyn yr un oed â nhw, a bydd bob un dysgwr arall yn cael un o'r cardiau pobl. Yna bydd y dysgwyr yn gosod eu hunain mewn cylchoedd o gwmpas y person yn y canol, er mwyn dangos lefel yr agosrwydd ar gyfer pob un perthynas.

?

Estyniad:

Ar ôl gosod y bobl ym mhob cylch, beth am ddefnyddio Gweithgaredd 4 er mwyn siarad am ba wybodaeth fyddai'n dderbyniol ei rhannu gyda phob cylch a pham.

**Safer
Internet
Day 2022**

**UK Safer
Internet
Centre**

Taflen Darged

Pobl sydd yn fy
adnabod...

Ddim o gwbl

Dim ond ychydig

Eithaf da

Da iawn

Fi

Cardiau Pobl

Ym mha gylch fydddech chi'n rhoi pob un o'r rhain?

Plant yn fy mlwyddyn 	Fy athrawon
Teulu estynedig 	Dieithriaid
Athrawon eraill yn yr ysgol 	Ffrindiau dwi'n eu nabod ar-lein yn unig
Ffrindiau ysgol 	Plant eraill yn fy ysgol
Ffrindiau teulu 	Plant mewn clybiau dwi'n eu mynychu
Teulu agos 	Hyfforddwyr/arweinwyr gweithgareddau
Rhieni ffrindiau 	Cymdogion

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Maint y grŵp: Dosbarth cyfan

Amser: 20 munud

Adnoddau:

- Argraffu'r emojis, un set i bob unigolyn neu rhwng dau
- Pinnau hollti neu dagiau ar gortyn
- Siswrn
- Sefyllfaoedd ychwanegol (dewisol)

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Os bydd rhywbeth yn digwydd sydd yn gwneud i mi deimlo'n drist, pryderus, anghyfforddus neu'n ofnus, gallaf roi enghreifftiau o pryd a sut mae siarad ag oedolyn y gallaf ymddiried ynddo a sut y gallent helpu.

Estyniad

- Gallaf egluro pwy all fy helpu os byddaf yn teimlo dan bwysau i wneud rhywbeth nad wyf yn sicr ohono neu ddim eisiau ei wneud.
- Gallaf egluro pam fod gen i yr hawl i ddweud 'na', neu 'bydd raid i mi ofyn i rywun'.

Emojis

Gellid gwneud y gweithgaredd hwn wrth ddarllen y stori y tro cyntaf, neu yn ystod gwaith darllen ychwanegol. Drwy gydol y stori, cymerwch ennyd i ofyn i'r dysgwyr sut bydd pob cymeriad yn teimlo, a gofyn iddynt ddal i fyni yr emoji sydd yn cyfateb orau i emosiwn y cymeriad. Darparwyd cardiau gwag er mwyn i blant hŷn ychwanegu eu symbolau eu hunain er mwyn dangos ystod ehangach o emosiynau. Ar adegau allweddol pan fo Digi-hwyaden yn teimlo'n ddryslyd, pryderus neu'n drist, gofynnwch i'r dysgwyr ar bwy y gallent hwy droi i gael help – yn yr ysgol neu gartref.

Estyniad:

Darllenwch y sefyllfaoedd ychwanegol a ddarparwyd a gofyn i'r dysgwyr sut byddent yn teimlo ym mhob un. Yna gofynnwch beth fyddent yn ei wneud ym mhob sefyllfa ac at bwy fyddent yn troi i gael help.

Cadwch y cardiau hyn i'w defnyddio yn y dyfodol er mwyn helpu dysgwyr i gyfathrebu eu teimladau yn yr ysgol neu wrth ddefnyddio eu dyfeisiau.

**Safer
Internet
Day 2022**

**UK Safer
Internet
Centre**

Sefyllfaoedd Ychwanegol ar gyfer Cardiau Emoji

Mae ffrind yn gadael eich gêm grŵp ar-lein. Mae'n dweud bod pob un ohonoch yn chwarae yn rhy gyflym a ddim yn aros amdanynt.

Mae eich cefnder yn ysgrifennu jôc ar-lein, ond dydych chi ddim yn meddwl ei bod yn ddoniol iawn.

Mae ffrind rydych chi ond yn ei nabod ar-lein yn gofyn am alwad fideo gyda chi.

Mae rhywun yn y flwyddyn hŷn na chi yn yr ysgol, rydych chi'n agos atynt, yn anfon cais i fod yn ffrind i chi.

Rydych yn gweld sylw angharedig yn gysylltiedig â fideo rydych chi wedi mwynhau ei gwyllo.

Sefyllfaoedd Ychwanegol ar gyfer Cardiau Emoji

Mae eich holl ffrindiau yn chwarae gêm ar-lein, ond mae eich rhieni yn dweud eich bod yn rhy ifanc i'w chwarae.

Mae eich ffrind gorau yn dweud wrthyh chi beth yw ei gyfrinair ysgol ac yn dweud, “os wyt ti'n ffrind da, nei di rannu dy un di hefyd.”

Rydych yn derbyn e-bost yn dweud. “Anfonwch hwn i 5 ffrind neu bydd rhywbeth dychrynlyd yn digwydd...”

Mae eich ffrindiau dosbarth yn cael mwy o amser ar-lein na chi ac ar brydiau rydych yn teimlo eich bod ar eich colled.

Rydych mewn sgwrs grŵp, ac mae pobl yn dechrau siarad am rywun mewn ffordd angharedig.

Cardiau emoji

Argraffu, twll mewn un pen a'i osod gyda phin hollti/tag ar gortyn.

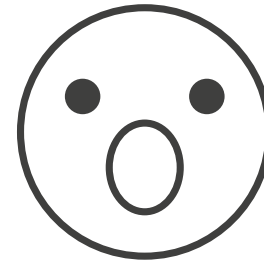
Poeni

Hapus

Dryslyd

Sioc
neu syndod

Trist

Cardiau emoji

Argraffu, twll mewn un pen a'i osod gyda phin hollti/tag ar gortyn.

				
---	---	---	---	---

Maint y grŵp: Mewn Parau

Amser: 15-20 munud

Adnoddau:

- Papur
- Pinnau Ysgrifennu
- Tempel 'Rhyngrwyd fwy caredig'
- 'Cynhwysion' Naturiol

Canlyniadau i Ddysgwyr

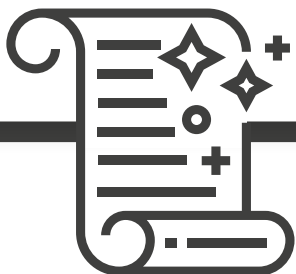
- Gallaf ddisgrifio sut mae ymddwyn ar-lein mewn ffyrdd nad yw'n achosi poen i bobl eraill a gallaf roi enghreifftiau

1

Swyn 'Rhyngrwyd fwy caredig'

Mewn parau, bydd dysgwyr yn ysgrifennu swyn er mwyn helpu i greu rhyngrwyd fwy caredig. Mae templed dewisol wedi cael ei ddarparu. Gall y swyn fod mor syml neu gymhleth ag y mae eich dysgwyr yn dymuno, yn ddibynnol ar eu gallu. Gallai'r cynhwysion fod yn eiriau unigol yn unig e.e. Caredigrwydd, cyfeillgarwch etc. neu gallai'r symiau fod yn fwy creadigol e.e. 'Llond llwy o', 'llond llaw o' etc.

Mae angen i'r cynhwysion fod y mathau o ymddygiad sydd yn gwneud bywyd yn well, ac yn fwy pleserus, i bawb ar-lein. Mae'r sleidiau canlynol yn rhoi mwy o wybodaeth fanwl.

Gallech droi hyn yn weithgaredd chwarae ymarferol drwy ddefnyddio tywod, dŵr, gwellt, neu unrhyw gynhwysion naturiol eraill, er mwyn cynrychioli'r cynhwysion a ddewisir gan y dysgwyr.

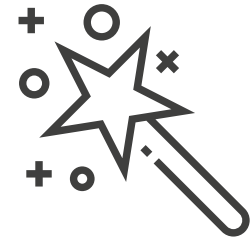

Meddyliwch am y canlynol:

Beth yw'r 'cynhwysion' ar gyfer perthynas dda gyda phobl eraill? E.e. Caredigrwydd, cyfeillgarwch, chwerthin, parch etc. Y rhain hefyd yw'r cynhwysion fydd yn helpu i wneud y rhyngrwyd yn lle mwy caredig a hapus i bawb.

A ydych erioed wedi gwneud rhywbeth caredig ar-lein, neu rywbeth a wnaeth i bobl eraill fod yn hapus? Beth oedd hynny?

Ceisiwch ychwanegu o leiaf 5 o 'gynhwysion'

Swyn 'Rhyngrwyd fwy caredig'

Swyn 'Rhyngrwyd fwy caredig' – 'Cynhwysion' enghreifftiol!

☆ Caredigrwydd

☆ Dealltwriaeth

☆ Cariad

☆ Hapusrwydd

☆ Cyfeillgarwch

☆ Gofal

☆ Chwerthin

☆ Haelioni

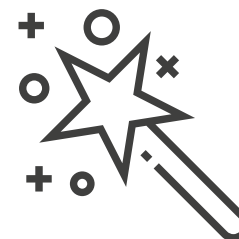
☆ Cwrteisi

☆ Emojis Cadarnhaol

☆ Amynedd

☆ Parch

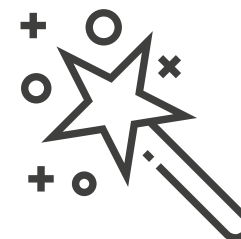

Swyn 'Rhyngrwyd fwy caredig'

Swyn 'Rhyngrwyd fwy caredig'

Byddwch angen:

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Maint y grŵp: Dosbarth cyfan yna parau

Amser: 20 munud

Adnoddau:

- Sgript sgwrs ar-lein
- Taflen sgwrs ar-lein

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf egluro pwy all fy helpu os byddaf yn teimlo dan bwysau i wneud rhywbeth nad wyf yn sicr ohono neu ddim eisiau ei wneud.

Dan Bwysau...

Mae Digi-hwyaden yn sgwrsio ar-lein, ac mae Dot_Dafad wedi gofyn am gael defnyddio ei fanylion mewngofnodi. Nid yw'n sicr sut mae ymateb. Dewiswch un dysgwr i fod yn Digi-hwydan a'r llall i fod yn Dot_Dafad a gofyn iddynt ddarllen y negeseuon yn uchel (os ydynt yn gallu gwneud hynny). Gwahoddwch y dysgwyr sydd yn chwarae Digi-hwyaden a Dot_Dafad i'r 'sedd boeth' a chaniatáu i weddill y grŵp ofyn cwestiynau iddynt, er mwyn archwilio sut y gallai pob cymeriad fod yn teimlo.

Yna siaradwch fel grŵp am sut y gallai Digi-hwyaden ymateb i gais Dot_Dafad. Gofynnwch i'r dysgwyr weithio mewn parau er mwyn llenwi'r templed ymateb gwag er mwyn parhau â'r sgwrs. Gellir gwneud hyn hefyd ar lafar wrth chwarae rôl, os bydd ysgrifennu yn her, neu gallai oedolyn drawsgrifio'r atebion.

Sgript sgwrs ar-lein

5h33pY

DD100

Digi-hwydaen, rwyd ti mor anhygoel yn chwarae'r gêm hon!
Fyswn i wrth fy modd cael gymaint o ddarnau arian â ti! 🪙

Diolch, dw i wedi bod yn ymarfer LLAWER. Mae Y_Dylluan_Graff wedi fy helpu hefyd...Hi yw'r orau yn y Castell Hud!

Alla i ddefnyddio dy fanylion mewngofnodi, dim ond am unwaith plis? Byswn i wrth fy modd chwarae'r lefel rwyd ti arni, a bydd yn cymryd oesoedd i mi gyrraedd yno 😞

Dw i ond yn gofyn oherwydd dy fod yn un o fy ffrindiau GORAU, a dwi'n gwybod pa mor garedig wyt ti! ❤️

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Taflen waith sgwrs ar-lein

5h33pY

DD100

A large empty rectangular box with a purple border, intended for a drawing or message.

A large empty rectangular box with an orange border, intended for a drawing or message.

Maint y grŵp: Dosbarth cyfan

Amser: 20 munud

Adnoddau:

- Neges i'w dangos
- Taflen Ymateb i Negeseuon

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf egluro beth yw bwlio, sut y gall pobl fwlio pobl eraill a sut y gall bwlio wneud i rywun deimlo.
- Gallaf egluro pam nad oes bai ar rywun sydd yn dioddef bwlio.
- Gallaf siarad am sut y gall unrhyw un sydd yn cael ei fwlio gael help.

1 Neges Newydd

Mae Digi-hwyaden wedi derbyn neges angharedig ar-lein ac nid yw'n sicr beth i'w wneud. Pa gyngor all y dysgwyr ei roi iddo a pham? Mae'r gweithgaredd hwn yn drafodaeth grŵp cyfan ynghylch ymddygiad priodol, a beth yw bwlio ar-lein ac all-lein.

Cyngor ar ddiogelwch i'w rannu â'r dysgwyr:

- Dweud wrth oedolyn ar unwaith;
- Gall oedolyn ddefnyddio'r nodweddion riportio i'ch helpu chi h.y. Dwyn sylw at y neges, a blocio'r chwaraewr;
- sgrinluniau yn hytrach na dileu unrhyw dystiolaeth.

Yna gall y dysgwyr lunio neges garedig i'w hanfon i Digi-hwyaden, er mwyn helpu iddo deimlo'n well, gan ddefnyddio'r daflen 'Ymateb i Negeseuon'.

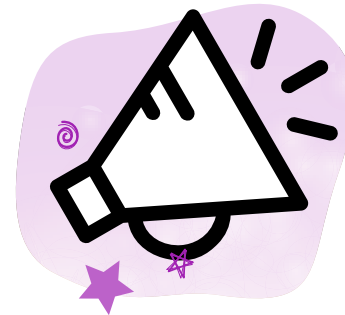

Neges y Castell

Oddi wrth: BLLY99

At: DD100

Ha ha, rwyf ti mor
anobeithiol yn y gêm
hon, pam na wnei di
roi'r gorau iddi??

Siarad gyda'ch gilydd

- ★ Beth yw bwlio?
- ★ Beth yw bwlio ar-lein?
- ★ Sut ydych chi'n meddwl mae'r neges hon yn gwneud i Digi-hwyaden deimlo?'
- ★ Beth ddylai Digi-hwyaden ei wneud nesaf?
- ★ A oes gennych unrhyw reolau gartref ynghylch pwy y gallwch siarad â nhw ar-lein?

Ymateb i Negeseuon

Neges Newydd

Oddi wrth:

At: DD100

Maint y grŵp: Unigol

Amser: 20 munud

Adnoddau:

- Enghraifft o afatar
- Templed afatar
- Pinnau ffelt neu bensiliau lliw
- Llythrennau magnetig a byrddau gwyn

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf egluro y defnyddir cyfrineiriau i warchod gwybodaeth, cyfrifon a dyfeisiau.
- Gallaf egluro pam ei bod bob amser yn bwysig gofyn i oedolyn dibynadwy cyn rhannu unrhyw wybodaeth bersonol ar-lein, sydd yn perthyn i mi ac i bobl eraill.

Mewngofnodi i'r Castell Hud

Yn y gweithgaredd creadigol hwn, bydd dysgwyr yn dychmygu eu bod yn creu eu defnyddiwr eu hunain ar gyfer y gêm castell hud. Darperir tri thempled gwahanol a rhoddir enghraifft o bob un.

- 1. Creu afatar:** Siaradwch am pam y defnyddir afatar yn hytrach na llun ohonoch eich hun. H.y. Mae eich llun yn wybodaeth bersonol ac oherwydd hynny ni ddylai fod yn gyhoeddus, oherwydd mae'n dangos eich oedran.
- 2. Crëwch afatar ac enw defnyddiwr:** Mae eich llun a'ch enw yn wybodaeth bersonol, a dyna pam mai afatar ac enw defnyddiwr yw'r ffordd orau o warchod yr wybodaeth hon ac mae'n ei atal rhag cael ei rhannu ar-lein.
- 3. Crëwch afatar, enw defnyddiwr a chyfrinair:** Mae hyn yn rhoi cyfle i ymarfer creu cyfrinair sydd â chymysgedd o rifau, llythrennau a symbolau. Er mwyn iddo fod yn gofiadwy, gallai dysgwyr ddewis gair syml, a'i droi yn gymysgfa. E.e. Bydd arian yn troi yn Ar!@n. Os yw ysgrifennu yn her, gellir creu cyfrineiriau drwy ddefnyddio llythrennau magnetig a rhifau ar fwrdd gwyn.

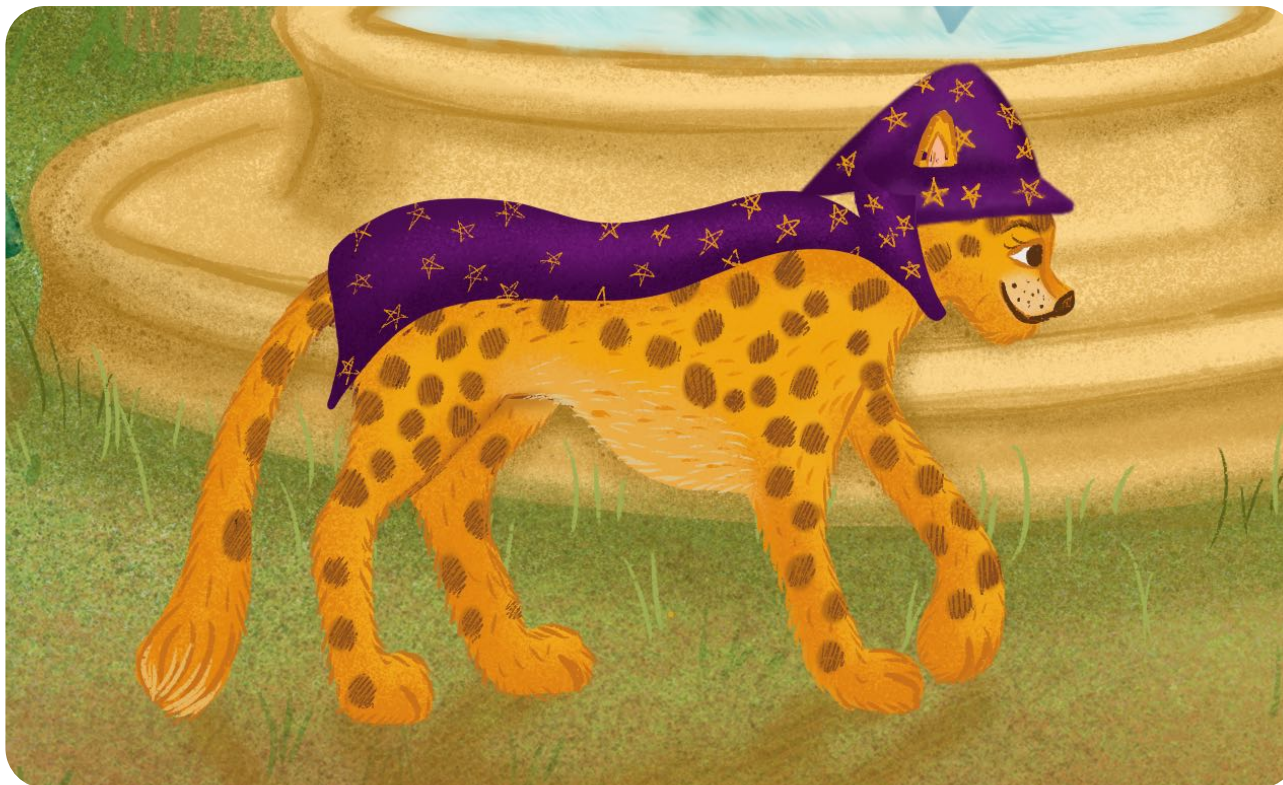

ENGHRAIFFT 1

Creu afatar

Lluniwch eich llewpard yma

Rhowch glogyn a het i'ch llewpard. Chi sydd i benderfynu ar y lliw a'r dyluniad!

Crëwch eich afatar Castell Hud

A large, empty rectangular box with a thin orange border, intended for drawing or writing.

ENGHRAIFFT 2

Afatar ac enw defnyddiwr

Lluniwch eich llewpard yma

Rhowch glogyn a het i'ch llewpard. Chi sydd i benderfynu ar y lliw a'r dyluniad!

**Dewiswch
enw defnyddiwr**

Pinsey41

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Crëwch eich afatar ac enw defnyddiwr Castell Hud

A large, empty rectangular box with a thick orange border, intended for drawing a castle.

**Dewiswch
enw defnyddiwr**

A smaller, empty rectangular box with a thick orange border, intended for writing a username.

ENGHRAIFFT 3

Afatar, enw defnyddiwr a chyfrinair

Lluniwch eich llewpard yma

Rhowch glogyn a het i'ch llewpard. Chi sydd i benderfynu ar y lliw a'r dyluniad!

**Dewiswch
enw defnyddiwr**

Pinsey41

Cyfrinair

C @ r 1 a d !

— — — — —
A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y
Z 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 ! " £
% & * [] + @ ? # : /

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Crëwch eich afatar ac enw defnyddiwr a chyfrinair Castell Hud

**Dewiswch
enw defnyddiwr**

Cyfrinair

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
Z	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	!	" £
%	&	*	[]	+	@	?	#	:	/		

Maint y grŵp: Parau, yna dosbarth cyfan

Amser: 30 munud

Adnoddau:

- Pennau
- Papur

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf enwi rheolau sydd yn ein helpu i gadw'n ddiogel ac iach yn y cartref a thu hwnt wrth ddefnyddio technoleg. Gallaf roi rhai enghreifftiau syml o'r rheolau hyn. (Maes iechyd, lles a ffordd o fyw)

Lefel bonws!

Mewn parau, bydd plant yn dylunio lefel newydd ar gyfer gêm Castell Hud gan ddefnyddio'r daflen gynllunio a ddarparwyd. Mae'n rhaid iddynt benderfynu ar o leiaf 3 rheol sydd yn helpu chwaraewyr gael yr amser gorau ar-lein tra'n chwarae'r gêm, a helpu i'w cadw'n ddiogel. Mae hwn yn gyfle da i ganolbwyntio ar y mathau o ymddygiadau sydd bwysicaf wrth ryngweithio â phobl eraill ar-lein

Dylai rheolau gael eu cyflwyno mewn ffordd **gadarnhaol**. E.e. Dywedwch bethau caredig bob amser wrth chwaraewyr eraill, gofynnwch wrth oedolyn am gymorth ar unwaith os byddwch angen hynny, anfonwch emojis caredig i chwaraewyr eraill, riportio chwaraewyr eraill os byddant yn angharedig etc. Ar ôl creu a chwblhau'r lefelau, dewch at eich gilydd fel grŵp cyfan i greu rhestr o'r 5 rheol (neu fwy) mwyaf poblogaidd a ddewiswyd.

Ein Lefel bonws!

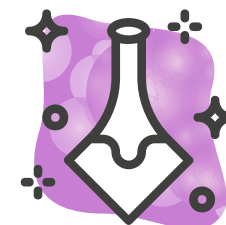
Ble yn y Castell Hud? E.e. Y
gegin, gardd, llyfrgell etc.

Rhowch enw swyn i'ch lefel

Pa gynhwysion rydych chi'n eu casglu ar gyfer y swyn?
Faint o bob cynhwysyn?
Sawl darn arian fyddan nhw yn ei gostio?

Beth yw eich 3 rheol ar gyfer y gêm?

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Lluniwch olygfa o'ch lefel

Maint y grŵp: 4 o blant i bob grŵp

Amser: 30 munud

Adnoddau:

- Stori Digi-hwyaden a'r Castell Hud
- Hudlathau tegau
- Mygydau

Canlyniadau i Ddysgwyr

- Gallaf roi enghreifftiau o pryd y dylwn ofyn am ganiatâd i wneud rhywbeth ar-lein ac egluro pam bod hynny yn bwysig.
- Gallaf egluro pam fod gen i yr hawl i ddweud 'na', neu 'bydd raid i mi ofyn i rywun'.

Digi-hwyaden....rhewi!

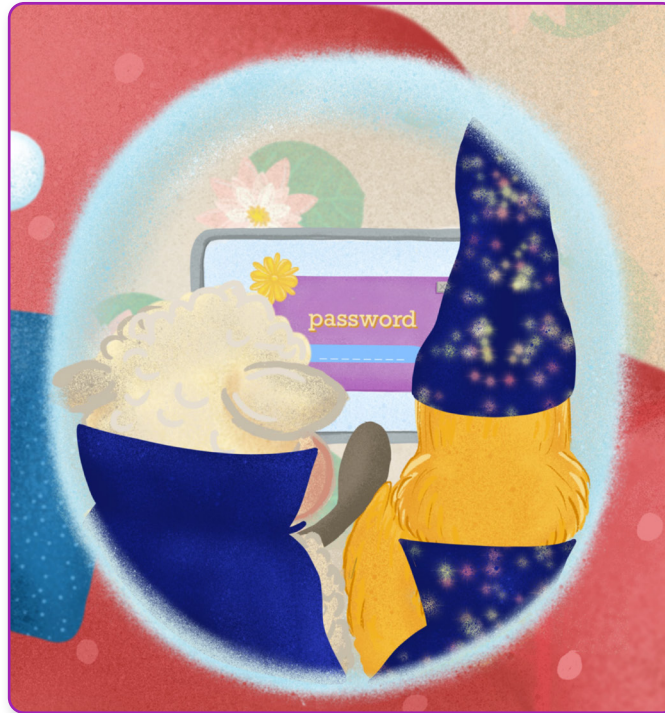
Mae hwn yn weithgaredd chwarae rôl i grwpiau o bedwar. Un plentyn yw Digi-hwyaden, un naill ai'n Y_Dylluan_Ddoeth neu Y Dylluan_Graff, ac mae'r ddau arall yn Bili.buwch a Dot_Dafad. Gofynnwch i'r dysgwyr ddewis un o'r sefyllfaoedd a darperir, a chyn i Digi-hwyaden actio pob golygfa, mae'n rhaid i'r plentyn sydd yn chwarae Y_Dylluan_Ddoeth neu Y Dylluan_Graff rewi Digi-hwyaden gyda hudlath ac ymyrryd – gan egluro na ddylai Digi-hwyaden fwrw ymlaen â'r hyn mae ar fin ei wneud. Sicrhewch fod y dysgwyr yn cymryd eu tro i chwarae pob cymeriad, fel y gall pob plentyn gyflwyno ei gyngor yn ei eiriau ei hun, ar eu lefel eu hunain, ac mae pawb yn cael cyfle i ymarfer gofyn i oedolyn am help.

Safer
Internet
Day 2022

UK Safer
Internet
Centre

Digi-hwyaden....rhewi! Sefyllfaoedd

- Mae Digi-hwyaden eisiau gofyn i Dadi Hwyaden beth yw ystyr y ffenestr naid gyntaf.

✧ **Dylech rewi Digi-hwyaden** ar ôl iddo ddweud ei fod eisiau help, cyn i Dot_Dafad ymyrryd, ac egluro pam fod gofyn i rywun yn beth DA i'w wneud os nad ydych yn siŵr o unrhyw beth ar-lein.

- Mae Digi-hwyaden a'i ffrindiau ar fin dyfalu beth yw cyfrinair ei rieni a'i deipio yn y blwch er mwyn prynu'r blodyn aur.

✧ **Dylewch rewi Digi-hwyaden** cyn iddo wneud hynny, a dweud wrtho pam nad yw hynny yn syniad da! Hynny yw, mae angen i Digi-hwyaden ofyn i'w rieni roi eu cyfrinair, neu ofyn am ganiatâd cyn prynu pethau ar-lein.

- Mae Digi-hwyaden ar fin rhannu ei gyfrinair gyda'i ffrindiau.

✧ **Dylewch rewi Digi-hwyaden** a rhoi gwybod iddo pam na ddylid rhannu cyfrineiriau gyda ffrindiau, a'i bod yn iawn dweud 'na' os bydd rhywun yn gofyn i chi wneud hynny.